

J E L E N K Ö R.

88. szám

Pest, szerda november 4^{kén}

1835.

Foglalat: Magyarország (legújabb kir. válaszok az ország RReihez; kinevezések; hírek Szathmárul és Tokajbul). Ausztria. Anglia (köszönetfölrás Russell lordhoz, 's reá a' válasz; Globe a' francia politikáról; németporosz vámrendszer Angliára nézve; irlandi nyomorúság; Victoria hg. asszony; Murrey érsek körlevele; Pozzo di Borgo 's egyveleg). Franciaország (baptignollesi titkos gyűlékvés; angol-francia gőzhajói verseny; Orleans Algierba megy; Latapie cikkkje; a' torignyi bíró, 's tanács hivatalokrul lemondanak). Spanyolország (d. Carlos haditanácsa; körlevél a' censurái hivatalokhoz 's törvényszékekhez; Catalonia állapotja 's a t.). Portugália. Görögország. Gabenaár 's Pénzkelet.

MAGYARORSZÁG.

Pozsony. A' fő RR. a' „T cikkely“ vitatását már elvégzék, 's csupán 2 pontra van észrevételük. Első, hogy a' katonai élelmezést tárgyazó állapotás, kivánatképen külön fölrásban terjesztessék föl; 2ik pedig, hogy a' 12ik pontban az elhagyott telkeket megszállandó személyek adómentességének ideje ne határozottassék meg általjában 6 esztendőre, hanem a' törvényhatóságok körülményszerinti elintézésére bizassék. A' többi el van fogadva úgy a' mint a' RR. megállapították. — Ez alatt a' RR. is elvégezék az arányosítást 's 29ikén átküldötték a' fő táblához — Ugyanez napon elegyülés tartatott mellyben két rendű legújabb királyi válasz olvastatott föl, az első a' magyar nyelv ügyében, a' mint itt következik.

Is, quae Domini Status et Ordines in negotio Linguae Hungaricae de 30a Martii 1833. demissa repraesentarunt, altefatae Suae Majestati Sacratissimae relatis: Eandem perlubenter intellexisse, quo grati animi sensu Domini Status et Ordines paternam Divi Suae Majestatis S. Genitoris benignitatem recolant, per quam locupletissima medio augusti Regiminis Sui tempore provehendae Linguae Hungaricae praesidia obtigerunt. Quemadmodum tamen non aliud haecenus hungarici idiomatis efflorescentiae efficacius erat medium, quam quod ad prosequendum finem hunc adminicula delecta sint principiis medio benignae Resolutionis de 22da Junii 1792. expresse defixis, et articulis 7: 1792. §§is item 1o et 2o artic. 4: 1805. sancitis consona; ita clementer velle altefatam Suam Majestatem Sacratissimam, ut Domini Status et Ordines hoc in lingvam hungaricam studium ad eam, quae principiis eiusdem continetur, non tantum Legum praeprovoatarum, sed ipsius adeo providentiae, sine qua negotium illud optato cum successu geri nequit, regulam, cui altefata Sua Majestas S. insistit, accommodent, benignissime tamen una annuere Suam Majestatem Sacratissimam, ut diaetales articuli latina et hungarica lingua concinnentur; in casu nihilominus emergentis dubii, textus latinus pro dirimente habeatur. In reliquo 's a' t. Viennae 5a Octobris 1835. Georgius Bartal.

A' 2ik k. válasz, melly az urbért 's az országgyűlés bérekesztését tárgyazza, következő: In ordine ad ea, quae Domini SS. et OO. ope demissae Repraesentationis suae de 21. Septembris a. c. in re urbariali substernenda duxerunt, altefatam Suam Majestatem Sacratissimam eisdem benignam mentem suam se-

quentibus declarandam clementer jussisse, quippe: merito postulati per Dominos SS. et OO. circa Lingvam Hungaricam jam antea propositi, quod in ingressu praeeactae Repraesentationis suae memoratur, per editam medio tempore benignam resolutionem Regiam ddo. 5ae Octobris a. c. superato; quantum ad art. 2. §um 2um, ac in specie, porro etiam sollicitam, per Dominos SS. et OO. nomenclationis „Slavonia inferior“ in hanc „Comitatus Posega, Verőcso et Szerém“ immutationem, et hunc in scopum reitervative allata, medio praeprovoatae Repraesentationis sub obtentu reservatae regressus facultatis, et praetensive reserati per alterationem in compellatione Comitatum banaticorum altissime susceptam, in respectu quoque nomenclationis „Comitatum Slavoniae inferioris“ deliberationem comitialium cursus argumenta attinet, immutationi huic principia in altissima Resolutione, ddo. 3ae Januarii 1834. praesumpta, quibus Sua etiam Majestas Sacratissima ita insistit, ut, quo sua tractatibus, conclusisque diaetalibus constet sanctimonia, regressui non alias, quam in adjunctis inibi declaratis, quae in praesenti casu prorsus non subversantur, locum datura unquam sit, diserte refragari; id autem quod relate ad compellationem „Districtus banatici“ tractatibus eatenus adhuc pendentibus, evenit, prout hoc ipsum, jam alias observatum est, justum, nomenclationem „Slavoniae inferioris“ cujus intuitu formale jam conclusum coaluit, alterandi motivum perinde non suppeditare; ideoque Suam Majestatem Sacratissimam quoad retinendam nomenclationem hanc, editae priori benigne Resolutioni Suae porro etiam insistere; ab eo tamen alienam non esse: ut retenta eadem „Slavoniae inferioris“ expressione, singillativi ejusdem Comitatus nominatenus etiam adferri possint. Articuli III. §i 4ti Sectionem 2am, quae de lignatione aedificii agit, altefatae Suae Majestati Sacratissimae benigne probari; — ad §um tamen 7um hujus articuli Eandem benigne cupere ut, siquidem jus fornicis ad jura Domini territorialis pertinere, §o hoc diserte recognoscatur, cum declaratione autem hac componi nequeat, ut jus Domini in non admittendis advenis, tam arctis, uti per Dominos SS. et OO. proponitur limitibus circumscribatur, idque jam eo etiam ex obtutu consultum non esset, quod existimatio et fides publica basim commercii constituat, et homines his qualitatibus destituti eidem duntaxat detrimento sint, — in sectione 1a §i hujus — reliquis ejus tenoribus per Suam Majestatem Sacratissimam clementer ratihabitis, pars ea, quae se ad extraneos refert, in hunc sensum redigatur: „eo duntaxat casu excepto, dum fornix incolatu loci haud praedito, extraneo excensuaretur; hoc enim in casu excensuante ex justis et fundatis rationibus, praeser-

tim si a gravibus, et publico perniciosis excessibus notaretur, a conducendo in censum fornice arcere, Domino terrestri liberum erit. In quibusvis aliis" etc. — Ita etiam ad articuli VI. §um 1um, ubi vigens hactenus consuetudo, tantum quoad loca, in quibus tota populatio in electionem Primorum influxit, retinenda innuitur, eam esse Suae Majestatis Sacrae benignissimam mentem, ut provisio de integre servando vigente usu, ad illas etiam Communitates, quae hac in parte privilegiis provisae essent, extendatur; redactio itaque praecitati §i altissimae huius ejus menti in haec verba attemperetur: „Judex loci e candidandis per Dominium etc. — in locis quidem illis, ubi juxta vigentem hactenus consuetudinem tota loci populatio absque ullo discrimine in electionem Primorum influxit, cum ulteriori ejusdem modalitatis retentione, usu item in privilegiis fundato, porro quoque salvo; in locis illis, in quibus alia qualiscunque electionis modalitas huedum obtinuit" etc. Ad articuli porro VII. §. 3. Suae Majestatis Sacratissimam benigne annuere, ne viae Recursus per expressum mentio fiat, nulla secus, neque relate ad art. ejusdem §. 5. sectionis 3 punctum ad 2). neque intuitu sectionis 4. cuius tamen finalia uberioris claritatis causa, sic erunt texenda: „graviorum per subditos, aut servitores patrorum, et criminaria involentium excessuum, vindicatione, ad ordinaria fora criminalia spectante" reflexione occurrente. Ad ea demum, quae Domini SS. et OO. quoad altissimam Suae Majestatis S. circa comitia haec proximus concludenda declarata, medio Resolutionis de 23. Augusti a. c. mentem, facta ad articulum 13: 1790 provocatione, ad calcem Repraesentationis suae adducunt: Suae Majestatis S. Dominis SS. et OO. significandum benigne fuisse: Eandem altissimis suis juribus insistendo, pro illa, qua Constitutionem Regni hujus inaugurali suo Juramento firmatam, tuendam et conservandam habet, cura, prout caeteras, ita etiam de Comitibus stato tempore, aut publica Regni utilitate et necessitate exigente etiam citius celebrandis, conditas fundamentales leges, ac signanter art. 13: 1797 et 5: 1827. constanter observaturam, huiusque altissimae Suae menti cohaerenter affutura Comitibus scopo etiam continuandorum, circa operata systematica tractatum diaetaliu, benigne convocaturam. Eandem porro in nexu praeprovoctaturam legum super gravaminibus, et postulatis, quae sibi jam substrata sunt, b. Resolutiones Suas propediem impertituram; et quoad illa etiam, quae dehinc substatentur, ea, quae huius Ejus justitiae legumque observandarum studio, ne providentiae, quam maxime congruant, acturam esse; atque, relate ad haec id, ut articuli, quorum unus in projecto legum urbarialium, ac signanter §. 6 art. I. veluti jam conditus innuitur, alter vero de Proportionem, necessitate medi ad finem in legibus illis, praestitutum requiri dignoscitur, quo ocyus elaborentur, altissimaeque ratificationi submittatur, benigno huius Ejus animo, prorsus cohaerere; hocque fine, utve opus, quod relate ad objecta quibusvis Comitibus definienda peragendum superest, perfici possit, Suae Majestatis S. Dominis SS. et OO. legalem adhuc duorum mensium terminum largiri. In reliquo s. a. t. Viennae 23. octobris 1835. Georgius Bartal m. p.

Ő cs. kir. fősége Zichy Pál grófot es. kamarássá volt kegyes kinevezni.

Nádorunk es. kir. főhg. ő fősége, néhai Tanárky József halálával az országos pénztárnaknál megürült pénztárnoki tisztségre Pajthényi Sándort a' nevezett orsz. pénztári hivatal eddigi rendes ellenőrljét; — az illyképen megüresült ellenőrségre pedig Vezerle Jánost méltóztatott kinevezni. —

Ő cs. kir. fősége a' bánági kir. bányagazgatáshoz bányaszéki előadóvá 's közbiróvá az alföldi fő kamaragrófsági hivatalnál concipistaságot viselt Jendrassik Miksát; 's ugyanazon bányagazgatáshoz egy üres közbirói és fő kohigazgatói tisztségre felsőbányai kir. kohmester Scharsmidt Ferenczet méltóztatott kinevezni. — A' szenesi kir. kam. erdősz Fluck József, és a' sóvári sóárszedő Kapeller Ferencz meghalóztak (kir. kam. tudósítás).

Pozsonyba october utólján érkezett meg Romábul sz. Neit vértanu (martyr) teste, mellyet XVI. Gergely ő szentsége a' rozsnyaimegyés püspöknek Scitovszky János urnak ugyancsak a' rozsnyai székesegyház számára ajándékban küldeni kegyes volt.

Szathmárban az esözések annyira megmúldtak, hogy a' vetési munka akadályoztatik. (Ez másutt is nagy részint így van a' hazában, 's az alföldön jobbára még a' nyomtatás is akadályozva van, részint a' sok eső részint nyomtató szüke miatt). A' kukoricza-termés Szathmár vármegyében silány, ellenben Ugocsában és Mármarosban mindeu várakozást meghaladott. Takarmányunk, így ir a' szathmári tudósító, legnagyobb bőséghen lenne ugyan, de az egész vidéken olly annyira elhatalmazott a' marhadóg, hogy a' szarvasmarháknak alig és igazán alig maradván meg harmadrésze, nehezen lesz mi fogyassza a' kész takarmányt.

A' tokajtáji hegyekről az idej termés ellen nem panaszkodnak, legalább a' szőlőt tökéletesen érettnék mondják; 's azoknak kik késlekednek, aszújuk is készülné a' tavalyinál minden bizonnal jobb. Egy évü aszaboraink, mond a' levelező, jök, de állandóságukat még most sem Igérhetni. A' sok esözés az utakat mindenfelé megrontá.

A U S Z T R I A.

Sophie es. kir. főhg. asszony oct 27ike éj-jelén szerencsésen egy hg. kisasszonyt szült, ki a' sz. kereszttségben, melly oct. 29ikén ment végbe, Maria, Anna, Karolina, Pia neveket kapott. Keresztanyja ő fősége a' czászárné és királyné volt.

Bécsből írják, hogy ott jelenleg a' magasabb fekvésű külvárosokban különösen a' két utóbbi száraz év lefolytában leginkább érzett vízhiány elhárítására legfelsőbb helyen elfogadott terv szerint

vizesatorna fog készíttetni. A' Kahlen-hegyen tudnillik nagy vízmedenceze fog csináltatni, mellybe gőzerőmű által a' hegy tövében elfolyó Dunából fog a' víz fölszívatni, 's onnan Bécs külön részeibe vezetletni. A' költségeknek, önkéntes adakozásokból kell ki kerülni. Már meg is indítottak az aláírási ívek. Ő fölsége a' császár megengedé, hogy ezen új építendő esatorna Ferdinandcsatorna nevet viseljen.

A N G L I A.

Mulgrave gróf Irland lordhelytartója csakugyan megtette, mit a' tory lapok lehetetlennek állítottak, 's O'Connellt ebédre hitta meg épen az után következett napra, mellyen olly keményen kikelt az öreg izgató, Wellington 's Cumberland hercegek ellen. E' lapok nem tudnak elég mérget ökrendeni a' lordhelytartó ellen, 's azt hányják szemére, hogy e' lépését Irlandban nem közönséges udvariságnak fogják tekinteni, hanem azon elvek diadalmának, mellynek O'Connell képviselője. Plymouth, Devenport és Stonehouse lakosai, mintegy 300 aláírással fődött hála-írást nyújtottak be J. Russell lordnak azon fáradozásáért, mellyekkel az ország javát előmozdította. Russell lord ez írásra választ adott, mellyben, miután szemére hányá a' felsőháznak, 's abban különösen egy pártnak minden józan javítás elleni törekvésit, azon reményét fejezi ki, hogy valamint az eddigi javító rendszabályok ellen zajgott előbb a' felsőház, azután pedig elfogadá azokat, úgy a' többit is, ámbár nagyon ellenök szegül, hihetőleg minden láрма mellett, később elfogadandja. Epea e' reménynél fogva nem szándéka léteges (organisch) változtatást javasolni az ország intézvényeiben, mert attól tarthatni, hogy azon kétséges haszon helyett vagy mellett, mellyet talán várhatni attól, meghasonlás, veszélyes politikai vonaglások, 's talán még a' monarchiának ártalma is következhetnék.

Azon válasz, mellyet Russell lord a' plymouthis, devonporti és stonehousei lakosok felírására adott, lényegesen következő hangu: „Ő fölsége ministereivel egyezőleg mindig arra törekedtem, hogy ragaszkodásomat a' polgári 's vallási szabadság ügyéhez nem csak szóval, hanem tettel is tanusítsam. Azon fő rendszabályok, mellyeket Melbourne lord 's társainak a' minis-teriumba lépte óta javaslatba hoztunk, véleményünk szerint igen alkalmasok voltak, szorosabban megkötni az egyesség köteleit a' britt ország külön részei közt; megoldani a' szövevényes kérdéseket, 's részesíteni a' népet azon intézvények jótételeiben, mellyek arra szánvák, hogy a' szabadságot, rendet, erkölcsiséget vallást ótalmazva terjesszék. Némelylek e' rendszabályok közül, miután az alsóház elfogadá azo-

kat, a' törvényhozás egy másik ága ellenszegülése által hajótörést szenvedtek. E' gyűlés a' mellett megvihatlan jogát gyakorlá; azonban eszesen is cselekedett é vagy nem? Ezt elhatározni Uraságtokat illeti, nem engem. Mind e' mellett szabad megjegyeznem, hogy ugyanazon ellenszegülést okozta párt valamennyi, hét év óta javasolt szabadelmű rendszabálynak folyvást ellenszegült, 's ellenszegülése a' legfontosb viszonyokban azon vallomással végződött, hogy a' harc reményküli 's ámbár még olly igen igen ohajtható lenne is a' sötétséget tovább is megörzeni, 's fentartani, mindazáltal mégsem lehetséges a' világ világítását gátolni. — Az ezen párt ügyéhez ragadt gyöngeséget az idén is észre lehet venni a' hatóságjavító törvényjavaslatnál. Hijában kiáltoztak: „Rablás és lázadás!“ 's hijában, hogy mi az ország alapintézteit akarjuk felforgatni. Mind e' kiáltásnak csak az volt következése, hogy a' javaslat öt hatodrésze elfogadtaték. Mi a' többi részt illeti, mint Uraságtok helyesen megjegyzik, semmi sem tartóztat bennünket javaslatba hozni azon másításokat, mellyeket a' tapasztalás kezünkbe nyujtand. Igy erősödve az előhaladó győzedelmek által, 's a' további nyereségekre biztosan számolva, sürgetve ajánlom Uraságtoknak, hogy az újabb javítások győzedelmét inkább a' felvilágult 's vitatás által megérlelt nyilvános vélemény erejétől várjuk, hogy sem léteges (organicus) másításoktól, mellyek javaslatba sem hozhatnának, anélkül, hogy meghasonlásokat ne okozzanak, s' nem is létesíthetnének anélkül, hogy politikai vonaglások veszélye ne kísérné azokat, 's mellyek ha létesíthetnének is, igen kétséges nyereség lenne a' nép részéről, 's megzafolhatlan veszély a' monarchiára nézve. Mi engem illet, azon beszédemben, mellyet a' minis-teriumba visszaléptemkor Uraságtokhoz intéztem, közlöttem határozómat hasonló változtatások iránt alapos intézvényinkben. Én szorosán fogom magamat szabadságinknak tett széles határai közt tartani. Én buzgó tisztelője vagyok azon elveknek, mellyek eredeti 's első intézvényinknek alapul szolgáltak, 's érzésem, nézetem 's köteletségem által hódolok országunk alkotmányának minden léteges részeiben.“ Öst. Beob.

Az angol ministeri sajtó folyvást marczonegolja a' francia kormányt. — A' Globe oct. 16án így szól: „A' francia ministeri lapok egészen magukon kívül vannak tulzott hajlásuk miatt az „ordre public“ (nyilvános rend) iránt, 's rettegősködésök miatt az: „esprit revolutionaire“ (lázdó szellem) iránt, mellyek a' kormánnyal, kinck eszközei, mind utolsó korlátozó rendszabályiban a' sajtó ellen, mind po-

litikájokban általánosan a' mérséklet 's ész minden határit áthágatták. Broglie szenvedélyes és tisztos karakterénél fogva őszinte beszédében a' fieschi-törvény részére azon kifejezést mondotta: mikép ő és társai csakugyan előre látják azon időt, mellyben mostani rendszabásaik szükségteleneknek fognak látszani, 's utódaik, nyugtább körülmények közt, ezen rendszabályok ismételt eltörlesztése által olcsó népszerűséget fognak aratni. Broglie e' dolognál csak egyben csatlakozott, úgymint az időben, mellyben a' nyilvános vélemény ezen visszahatása rendszabályuk ellen bekövetkezendik. Ezen idő már beis következett. Abban azonban, hogy a' ministeri szigorúság szükségképen sikeretlen, legjobb kezesesség fekszik arra, hogy nem lesz veszélyes, 's ártani csak a' ministeriumnak fog, — azon ministeriumnak, mellyet főn kellene tartania. A' nyilvános véleményt le nem nyomhatja, azért társas fellobbanást sem fog okozni. Olly következtetéstől sem tarthatni, mint a' juliusi rendelkezések voltak. Azon hamis állás, mellybe a' kormányt a' mostani ministeri rendszer helyezé, semmiből olly világosan ki nem tetszik, mint a' francia ministeri sajtó nyilatkozásiból a' spanyol ügyek iránt. A' Journal des Débats boszus hangja; hasztalan panasza, hogy Franciaország előbb nem avatkozott be; azon kedvezés, mellyet a' carlisták nagy tettein Navarrában mutat, 's kézzel fogható nagyítgatásai haladásuknak Cataloniában; mindenek előtt nem egyenes kívánása Mendizabal ministeriumától, hogy megnyugtassa az egész félszigetet, mielőtt csak egy hónapig is áll ott, mind ez a' dolgok fekvése rendkívüli balisméretét árulja el. — A' Morning Post szerint épen a' kormány üldözései több új orangista páholy-főállításra adtak alkalmat. Többek közt Ipswichben Fairman, a' megszöktéről ismertezredes, O'Connell ellen anti-O'Connell egyesület név alatt orangepáholyt állított. —

A' Times azt pendítgeti: a' kormány O'Connell szolgálatit azzal akarja megjutalmazni, hogy titkos tanácsosnak szándéka őt kinevezni. De a' hirlap, részrehajlatlansága megmutatására, nem akarja ezt elhinni. —

A' németporosz vámrendszer újra magára vonja az angol ministerség figyelmét. „Anglia, úgymond a' ministeri Morning-Chronicle, a' vám-egyesület haladását, melly most majd egész Németországot általkarolja, eddig igen is hanyag szemmel tekinté. Hollandia, Belgium, sőt maga Hannovera, úgyszinte Meklenburg 's Braunschweig is saját érdekeik biztosítására, végre is kénytelenülhetnek belé állani. Hasonló szükségnek fognak a' Schweiz és a' Hansee (tenregansági) városok is engedni. Ezek fontos,

's következés-teli dolgok, 's következményöknek kell lennie, hogy valamennyi német szövetséges status Poroszországtól mint közös fizetómesterétől leszen függővé, 's ha ennek vagy még inkább a' vele szorosán-összeszövetkezett Russziának érdekei megkivánnák, hogy Angliának együtt hadat üzenjenek, Prusszia mindig kényszeríthetné a' többi német statust — a' szövetségi rendre. Hamburgi levelezőnk, ki szorosán isméri a' dolgok fekvését, azt írja, hogy a' britt árúk bevittele a' vámegyesületi statusokba tetteleg már megvan tiltva. Ha ez való, kötelessége kormányunknak az illy szövetekezést legvizsgább 's hiúzabb szemmel tartani, 's az egész kérdésnek mindjárt a' jövő parlamentülés elején szóba kell jönie.“

Globe szerint a' nyomozó biztosság a' dublini parlament választás ügyében megtagadá O'Connell védelme kihallgatását 's midőn a' tisztos gentleman e' köztörvényen alapult jogában megátalkodott, a' biztosság készebb vala üéseit elhalasztani, mint engedni. Azonban végre is hihetőleg kénytelen lesz őt kihallgatni, mert O'Connell nem az a' férfi, ki magát ezen vagy akármely más jogából kiforgattatni engedné. Szinté a' Globe említi, hogy a' gyarmatok statustitkárja bizonyos Gow G. nevű iskolatanitót a' Sierra-Leonai gyarmattitkár fontos hivatalával ruházott föl. Fizetése 1000 ft. sterl. (10,000 p. f.) — A' Spectator azt mondja, hogy a' jamaiikai gyűlés fölosztatása mégis csak hirtelenkedő lépés volt. Fölrírásának hangja illetlen vala ugyan a' kormányzóhoz, de mentségre talál azon körülményben, hogy midőn Sligo lord az ülést megnyitá, az évenkénti kivitelről nem adatott tudósítás. Most már kimutakozik, hogy az 1835. aug. 1vel végződött évben a' kivitel csekélyebb volt mint a' tavalyi 10,296 tonnával a' cukorban; (205,920 ft. st.; tonnáját 20 ft stggel.); 3290 tonnával a' kávéban, (265,200 ft. stg; tonnáját 80 ft. stggel.); és 529,262 galonnal rumban, (61,747 ft. st.; gallonját 2 shillinggel 6 pence.)

A' Dublini Journalban olvashatni: „A' kormány a' tizedbehajtásra nézve már határozást tett. Az angol papságnak ugyanis azon kérelmére, mellyben a' kormány és rendőség segédét kívánták, körlevélben azon választadá, hogy e' segélyt nem adhatni meg. A' körlevél mint halljuk, következő tartalmu: „A' kormány nem véli helyesnek, hogy polgári jogok kényszerített támogatására katonaság vagy rendőség használtassék, kivéven a' valóságos lázadás 's békeszegés eseteit, midőn a' katonaságnak 's rendőségnek a' helyhatóságok vezérlete alatt kell a' tizedbehajtáson jelen lenni, valamint általában minden lehetséges meg fog történni, hogy a' nyilvános béke sérelme meggátoltassék.“ —

Walfy orvos Irlandban az ottani szegény-ügy vizsgálatára küldött biztosság előtt többek közt következő vallomást tön: „Sokszor olly betegekhez küldetem, kiknél leirhatlan nyomoruságot 's inséget találok. Gyakran pusztá földön találok őket fekvé, 's minden takaró nélkül, mert szalma fényüzési czikkely nálok, mellyet, ha csakugyan van nekik, a' sertésre fordítanak, mert ez egyetlen eszközük, mellyel gunyhóbéröket megfizetik, 's mint-hogy, ha az rosze edel vagy fekvés miatt nem idül, ök kiüzetnek; sokszor, ha a' betegeknek árpadarávizet rendeltem, azt felelték, hogy sem árpadarájok, sem fazéjkok, mellyben megfözhetnek!“

Ujyorki lapok sept. 24i hírt hoznak a' Cantonnal divatozó szabad kereskedés első évéről. — Az ezen év alatt kötött alkuk tetemesbek voltak mint az akkoriak, midön még a' keletindiai társaság szabadéka létezett. Cantonból ugyan is ezen évben nem kevesebb mint 138 hajó indult ki 82,472 tonnányi teherrel és 436,412 mázsa thével. —

Victoria hgasszony Doverből Ramsgatebe visszajöttével rosszul érzette magát, 's azon hir terjedt el, hogy veszélyesül beteg. Azonban csak meghülés volt az egész baj; mihez még az is járult, hogy a' belga fölségektől elbúcsuzta fájdalomasan érdeklé őt. A' hgasszony azonban már jobban van, 's visszatérhet tanulási foglalatosságira.

Murrey dr, a' dublini katolikus érsek, a' dublini lapokban a' nagybritanniai protestansokhoz intézett körlevelet tett közre, mellyben ellenmond határozottan 's hathatósan azon, a' tory-lapok által elhírelt, állításnak, hogy a' katolika egyház a' máskép gondolkodókat, 's más vallásuakat üldözni tanítja, 's javálja.

Pozzo di Borgo mult napokban igen rosszul volt lábköszvénye miatt, de ismét helyre állott annyira, hogy társaságot láthatott magánál.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Journal de Paris szerint a' hatóság már több nap óta híret vette volt: mikép több szökevény, külső társaságok terjesztésén dolgozik, 's azért szemüggyel tartá azokat, kiket gyanusoknak vélt, e' vétkes ármánykodásra nézve. Oct. 17én 8 órakor estve Batignolesban (Paris közelében) körülvétetett egy házat, mellyben mint tudta, össze kelle gyűlniök, 's valóban számra 15öt együtt is talált vala ülést tartva. Azonnal foglyul valamennyien a' rendör ispánsághoz vitettek. Az asztalon, melly körül ültenek, sok fontos levél találtatott, 's talán valamennyi irománya az egyesületnek. — Barthélémy az ismeretes költő, alexandrinekben éneklé meg a' julius 28iki merényt, 's a' költeményt a' királynak ajánlotta.

Midön Sebastiani gen. utóbb Loudonból Parisba visszatért, 's Doverben Calais felé akart ha-

jóra szállani, két gőzhajót lelt a' révben, egy francziát 's egy angolt, ő az angolt választá. A' franczia hajó sérültnek érezvén magát egyszerre hagyá el az angollal a' révet, 's gőzerejét jól neki feszítvén, 40 első percczel, tehát majd $\frac{1}{4}$ órával előbb ért Calaisbe, mint versenytársa. A' kapitány ezután legénységével együtt a' földözetre állott 's mindnyájan csattogó kacajjal 's hahotával fogadták hires honfjokat, mellyhez azonban a' megjátszott követ maga is teljes szívéből járult.

A' Moniteur oct. 21én jelenti, hogy Orleans hg. néhány nap mulva a' földközi tengerre utazik el. A' Messenger szerint a' hg. 23án fog indulni, hogy Éjszakafrikában Algier körül Oran mellett, Abder-Kader ellen, a' csatázásban részt vegyen. — Szeretnék a' katonaságot részére megnyerni ez által. —

A' Messenger szeriata' kormány orvosi biztosságot küldé Hamba azon meghagyással, hogy az ottani fogoly-ministereket meglátogassa, 's mind egészségök állapotjáról, különösen Chantelauze uréről, mind az erősség tisztaságáról 's az egészségre millyen befolyásáról tudósítást tegyen.

Említettük, hogy a' Journal des Débats hosszú czikkelyt közlött, mellyben igen fölmagasztalá don Carlos haladását éjszaki Spanyolországban, 's mintegy azon hiedelmét látszott kimondani akarni, hogy d. Carlos legyőzendő a' királynét. E' czikkely bővebb értésére 's magyarázatára azt is tudták Parisban, hogy egyike a' doctrinaic ministereknek azt mondotta: „inkább ezerszer don Carlos, mint a' juatak urasága Madridban.“ A' Nouvelle Minerve e' czikkelyre eleinte azt állította, hogy azt Latapie tábornok készítette, minek a' Journal de Paris igen határozottan ellenmondott. — Ekkor a' Nouvelle Minerve azt mondotta, hogy ha magát a' czikkelyt tán nem is, de egy hasonló szellemben készült tudósítást irt Latapie, 's a' Journal des Débats czikkelye majd szörül szóra van kivéve. A' Journal de Paris még oct. 20án is átalakodva ismét ellenmondott az állításnak. Ellenben 21én valamennyi szabadelmű párisi hirlapban következő levél vala olvasható magától Latapie-től a' Nouvelle Minerve szerkesztőjéhez: „Paris octob. 20án. Szerkesztő ur! A' bizodalommal megbocsáthatlan visszaélés tett-dolgokat hozott Ön tudomásába, mellyek arra valának szánva, hogy titokban maradjanak. Bárkinél is inkább kell panaszanom azon kínos helyzetet, mellybe nem saját vétkem által jöttem. De karakterem méltósága fájdalom! koczára van téve, 's azon szomorú kénytelenségben érzem magamat, hogy a' Journal de Paris által Önnek tett tagadást alaptalannak nyilvánítsam. Latapie.“ —

A' Journal de Paris ezzel nem elégtelt meg, hanem 22én ujra tagadja e' dolgot; 's hogy annál

valószínűbbé tegye tagadása alaposságát, azt jeleníti, hogy Broglie, a' külminister, bűstelenítő pörbe idézte mind a' Nouvelle Minerve szerkesztőjét, mind az általa kihirlett levél szerzőjét La tapiet. —

Lefoulon urat, a' torignyi birót de la Manche megyében Thiers ur, a' belminister e. y parancsnál fogva felfüggeszté hivatalától, mert azon politikai lakomán, mellyet Odilon Barrotnak tiszteletére adtak, személyesen jelenvolt. Erre Lefoulon azonnal beadta lemondását a' megyeispánnak, mint Torigny városbirája's hatósági tanács tagja. Példáját követte a' hatósági tanács valamennyi többi tagja, mert a' lakomán ők is jelen voltak. — E' határozásukat következőleg adták az ispánnak hírül: „Torigny oct. 16. 1835. Ispán ur! Alulírtak, Torigny város hatósági tanácsa tagjai, becsületjökönél fogva köteleseknek hiszik magokat lemondásukat benyújtani mint az említett tanács tagjai. E' lépés nem megsértett önszeretetet következménye. Am hódoljanak mások pulya szenvedélyeknek, midőn veszélyben forog a' nyilvános ügy. E' lépés hasznos intés, mellyet a' kormánynak adunk, melly nemzetelleni rendszerbe van bonyolodva, melly szeméink láttára oly szomeru gyümölcsöket terem. Többen közülünk, — pirulás nélkül valljuk meg azt — sokáig nem akarták hinni, hogy kormányzónk megtagadák népszerű eredetüket, 's hogy bennünket, saját létük föltéteit megszagatva, a' restauratiotagjait, férőjait 's hibáit akarják visszahozni, vagy hozhatják vissza. — De utálatosan megsalatkoztunk!! — Ma olly ministerek erkölcstelen példáját látjuk, kik engesztelhetlen ellenségeknek kezet nyújtanak, 's a' király és intézvényink legállhatatosb barátit csapdossák. A' ministerek gyanakvó érzelősége letesz olly tisztes birót, ki kormányzottai tiszteletét 's szeretetét bírja, mert, — ugyan hihetni e?! olly lakomán megjelent, melly parlamenti főbbeiak 's revolutionk szabályozói egyikének, Odillon Barrot urnak, azon férőnak adatott tiszteletére, kit a' király jövendőmagas előlátásában, 's igazságos méltánylatában mindig jószággal fogad. Ah ha tudná ezt a' király! Mi minket illet, megbűsteleníteni hinnök magunkat, ha a' törvénytelenység illy bosszantó tétéhez állanánk. Vajha megnyílnának polgartársinknak, mint nekünk, szeméik; 's látnák végre azon mélységet, mellybe őket a' doctrinairek nyakassága vezet: a' tömérdek adók, mellyek még folyvást növekednek, a' revolutio kigúnyolva, a' restauratio magasztatva, az eskütszék leméltatlanítva, a' nemzet becsülete hanyatlásban, ellenségink hizelgő kézzel czirógatva, barátink, a' király 's az ország baráti félreismerve, üldöztetve. Ezek azon sérelmek, mellyek a' ministeriumot a' nemzettől elkülönítik, 's azon határozást gerjeszték bennünk, mellyről szerencsénk van Önt

tudósítani. Vagyunk 's a' t. (Következnek az aláírások).

A' Journal des Débatsban Barras azon orvosok egyike, kik Moreyrt gyógyítják, azt állítja, hogy Morey nem az éhezéstől lett rosszul, hanem mert ezelőtt mintegy 15 évvel rosszul czinzett réz edényben föttételtől ugymegrontá gyomrát, hogy azóta sem étvágya, sem helyes emésztése, 's innen él olly igen szűken. Azonban Barras ur is elismeri, hogy a' fogoly állapotja, habár nem épen halálveszélyes is, még is aggasztó. — Öst. Beob.

SPANYOLORSZÁG.

A' Memorial des Pyrenées tudósít a' spanyol határról, hogy oct. 14én Estellában, a' d. carlosi pártvezérek gyűlést tartának d. Carlos elnöksége alatt, mellyben azon kérdés fölött dívánkoztak: valljon tovább is folytassanak e háborut a' négy tartományban, vagy egyenesen Madrid ellen menjenek? Carlos 's a' hadvezérek' nagyobb része az utóbbit ohajlotta, de Iturralde erősen ellenkezésként. Hihetőleg ez adott okot azon bitang hirre, hogy Iturralde, (ki Zumalacarreghy halála óta e' párt legjobb vezérének tartatik) Carlos kegyét elveszté 's letétetett. Hihetőbb, hogy ezen generál, míg a' hadisereg előbbre nyomul, a' négy tartomány megtartási gondjával fog terheltetni. E' végzés következtésében a' carlosi sereg' előcsapatja parancsot vett már Logrono felé indulni. — Itt az idő, hogy Krisztina kormánya munkálkodni kezdjen, 's Carlos ellen nem csupán miniszterváltoztatást, nyilatkozatásokat 's végzéseket irányozzon, ki 25000 győzelemhez szokott katonával, (kik közt 3000 lovasság,) 's jó mennyiségű algyúval nyomul elő. Cordova csak 16000 embert állíthat ellenébe. —

Az új belügyi minister, d. Martín de los Heros oct. 2án egy körlevelet bocsátott a' censurái hivatalokhoz, mellynek foglalatja röviden következő: a' királyné megkülönbözteti azon javításokat, mellyeket a' kormány egyenesen maga fejétől tehet, 's mellyek a' cortes elibe tartoznak. A' sajtószabadságot, olly szellemű kormány alatt, mint a' jelen madridi, lényegesnek tartja ugyan, de ollyannak, mellyet a' ministerium egyedül magától nem szabályozhat. A' sajtó-szabadságról sok szépet mond, valamint a' ministeriumról is, melly ugymond, azon visszaélésektől, miket cselekedetei bírálata maga után vonhatna, épen nem remeg, 's hazafisága és tapasztalási általalerős levén, a' sajtószabadság' kellemetlenségét nem rettegi, mert tudja, hogy ezen szabadság hasznai sokkal túlmutják a' kárt, mit a' vele visszaélés okozhat. A' sajtó őt hibáira figyelmeztetni fogja 's vádolni, ha kötelességéről felejtkezik. — Illyes nézetek szerint ő fölsége kormánya, melly a' sajtó-szabadságot tiszteli 's azt minden lehe-

tő módon terjeszteni ügyeiknek, és csak azon munkákat 's irományokat tiltja el, mellyek szent vallásunkat 's az erkölcsiséget támadják-meg, mellyek a' kormány' ellenségeit segíteni 's gyámolítani ügyekeznek, mellyekben személyes vád 's goromba bírálat foglaltatik, mellyek Izabella királyné thronja védelmezői közt egyenletlenséget hintgetnek, vagy épen merészkednek ő fölsége a' regenskirályné magasságos characterét, jóságát, 's nagyságos érzelmeit kisebbiteni. Más részről azonban politikai tárgyak' vitatása megengedtetik sőt még a' kormány tetteinek bírálata 's gyaláztatása is, ha különben illedelmes kitételekkel van írva. Mivel a' kormány illy elvek szerint kíván cselekedni, reméli a' minister, hogy a' sajtóvizsgálati hivatalok chezképest szabják magokat 's illy jóakaró 's liberalis célzásokat lehető legnagyobb nyilvánossággal tesznek közre. — A' National, melly eleitől fogva gyanuval volt Mendizabal iránt, igen elégtellen e' körlevéllel, 's azt állítja, hogy rendszere nem más, mint álorczás csalóka rendszer, melly az elvet kivételek tömegébe akarja eltemetni. Hasonlit e' körlevél a' francia sajtótörvényhez, melly a' jul. 28ki merény' következtében kiadatott, 's bizonyosan az volt az eredeti mintakép, melly után alakították. 'S most már hibáztunk e, ugymond, midőn Mendizabálnak a' szabadságiránti szerelemvallásait, azon rég elköptatott avas formulákat, család szavaknak nyilatkoztattuk? Martínez de la Rosa és Toreno is zendületi párvezérek voltak, míg ministerekké nem lettek. Öst. Beob.

Madridi levelező szerint oct. Gárol az új igazságminister a' „szabadság classicus földjén“ politikai inquisitio-törvényszéket akar fölláttatni. Oct. 2án egy rendelést bocsátott a' törvényszékek (audiencias) elnökeihez, melly következőleg hangzik: Ő fölsége akarhatja, hogy Önök a' legnagyobb figyelemmel 's gondossággal vigyázzanak a' véleményekre, mellyeket a' királyi törvényszékek' tanácsnoki, a' kerületek fő-alcaldjai 's egyéb tisztviselők nyilatkoztatnak, valamint azok' politikai viseletére is 's azokról nekem számot adjanak. Ezen felül kívánja ő fölsége, hogy Önök, az említett személyekről minél nagyobb sietőséggel jegyzékeket küldjenek-be, mellyekből azok nevét, korát, hivatalba jutását, 's szolgálatait meg lehessen tudni. E' jegyzékeket pontos tudósítások kövessék azoknak előbbi pályájáról, erkölcsiségéről, megvesztegethetlenségéről, szorgalmáról, erkölcsi 's politikai eddigi viseletéről 's azon hírről, mellyben a' közönség és okos 's tiszteletes személyek előtt állanak. — Kellemes megbizás egy igazságtiszt számára, ki tisztársaival jó egyetértésben akar élni 's különben is minden órában félhet, hogy a' ma fenálló politikai rendszer

holnap megváltozik. — Az új belügyi minister azt parancsolá, hogy a' diákok eddigi, fekete köpönyegből 's háromszegű kalapból álló öltözetöket tegyék-le 's köntöseikre nézve a' jó társaságokban divatozó ill. delmet 's tisztaságot kövessék. E' parancsolat minden esetre czélszerű, mert eddig azon szennyvesztő alakokat, kik rongyos köpönyegben 's meztelen lábbal, diákok (estudiantes) neve alatt az utcákon bujdosnak, 's sajtók előtt köldültek, inkább álorczás haramjárnak, mint másák' kedvenceinek lehetne tartani. Cadixból jelentik, hogy az angol hajóosztály, midőn az ottani öbölbe szállott, a' szokásban levő közzöntő lövéseket elmulasztá, 's midőn Hore general ezt rossz neven venné, azt felelék neki hogy angol hadihajók soha sem tisztelkednek olly városnak melly saját kormánya ellen fölzendült. Öst. Beob.

Catalonia állapotja igen szomorú. Carlositák dulongnak benne bizonyos czél nélkül, vagy eszközök nélkül azt elérni, mi és ki képes volna munkásságukat összesíteni és vezérelni. A' navarrai osztály egészen fehérruha, 's lábbeli nélkül van, több hétóta el levén Navarrától szakasztva. — Jaj azon parasztnak! kit uton útfélen találunk; mindenét elveszik, mit testén hordoz, 's néhány darab szennyvesztő ruhát hagynak nyakán a' helyett. — Egy igazgató junta vezeti a' tartomány nyilvános dolgait kénye szerint, tetteleg elszakadva 's elváltan a' királyné kormányától, ámbár annak nevével 's királyi méltóságával él, mint ürüggyel saját céljaira. — A' catalóniai kereskedés sajnosan érzi a' polgári háború következtéseit. Mivel minden kereset megszűnt, számos gyárnak kénytelen volt munkásait elbocsátani; több mint 20 erömű pihen Barcelonában. A' krisis kiváltképen a' pamutárura nézve veszedelmes, melly általánosan a' tiltó rendszer' szigorú megtartása által elég nagy kifejlésre jutott, úgy hogy az egész ipar-termesztmény évenként 325 millió réalra, a' munkások száma 100 ezerre, az évenkénti napdíj mennyisége 150 millió réalra 's az eröművekben fekvő tőke 180 millióra becsültetett. Barcelonában egyedül 25000 munkás él e' nagy iparág különböző osztályiban elhelyezve. Angol portékák belopdozása (csempezése) hasonlólag neveli a' catalóniai gyárművesek' helyzete nyomoruságát, mert jelen időben lehetetlen a' vámbivataloknál kellő rendet 's vigyázatot tartani. —

Oct. 12iki hírek szerint az Indicateurben, minden város, melly Toreno ellen nyilatkozott, most Mendizabalhoz kész állani 's kormányának hódol. Ezek' megtörtént kibékítése Mendizabal első munkája 's legszebb diadalma. Ezentul egészen a' carlosi párt-megsemmitéssel foglalkozand, 's csudálatos munkásságtól 's lelki erejétől sok jót

remélhetni. Már eddig is az angol kormánytól 30,000 puskát kért 's nyert. Az első minister jó példája után a' többi udvari nép is nemes bőkezűséggel ajánlja fizetése egy részét a' hadi költséghez pótlékul; Espeja marquis önkényleg ajánlá, hogy 1836 végeig minden jószágától ket-tős adót fizet ugyanezen célra. Ellenben más hi-rek ugyan oct. 12-éről a' Mémorial Bordelaisben egészen mást mondanak. Szerintük az ország anar-chiai állapota folyvást tart 's annak vége ellát-hatlan. Mendizabal ur, bármi szép reményt tápláljon 's ígéretek tegyen: de a' tulzó szabadelmű párt mindaddig nem hódoland, míg Krisztina le-tétetését, a' kormánytanács fölösztatását 's a' pro-cerek aristokratái szellemű házának megsemmíté-tését kívánó vágyai nem teljesítetnek.

A' királyné oct. 10i rendelés értelmében d. Pedro Gonzales Vallejót, előbbi mayorcai püs-pököt, nevezé a' procerek háza elnökévé, a' legközelebb beálló cortesgyűlésre. Vallejo 1823 óta mint corteskövet, kivándorlott 's az alkotmá-nyos rendszerhez igen ragaszkodik.

A' Phare szerint (bayonnei hírlap) a' car-listák többszöri ellenségeskedési a' francia ha-tári lakosok ellen, a' helybeli felsőségek részi-ről sürgető fölírásokat okoztak a' belügyi minis-terhez. A' hadi minister, kihez a' panaszok kül-dettek, tudokra adatá az illető helységeknél, hogy ő a' határszéli katonáörizet megerősítésé-re már parancsot adott, 's több pontra új sere-getküldött. Ugyan a' Phare jelenti Burguettéből f. h. 12-éről, hogy Erasó meghalt tábornagy özvegye magát egy tördőfessel megölte. —

Madridi oct. 10i levél szerint Southern ur, követségi segédtsízt, 's Villiers angol követ teljes bizodalmat bíró ember, azon hónap 2án bizonyos isméretlen, titkos megbizással Cadixba ment, 's onnét 13ára váratott vissza Madridba. Ezen tör-ténet különböző vélekedésnek nyitott mezőt; mert azt senki sem hivé, hogy illy hosszú utra, 's még hozzá olly rossz időben (melly ott is, mint nálunk, szokatlanul mostoha) csupa multság o-kaért indult. Némelyek épen azt akarják gya-nítani, hogy általa a' Cadixnál álló angol flotta vesz parancsot néhány ezer tengeri katonát szá-razra rakni, Cadixot, mint Isabella királynénak kedvező hatalom elfoglalni, 's a' daczos juntát el-üzni. — A' spanyol hírlapok telvék ajánlatokkal, 's aláírásokkal a' hadierő pótlására és gyors föl-fergyezésére, mellyet Mendizabal ur a' navarrai és cataloniai carlositák ellen küldeni készül. Ezen örvendetes hírek mellé azonban mai napig sem csa-tozhatni las Navas gróf megalázódásáról szóló tu-dósítást. —

D' Espana generál, d. Carlos által catalo-niai főhadi parancsnokul kinevezetett vezér, min-

gyárt Spanyolországba belépte után egy krisztinai csapattól megtámadtatott, 's a' francia határra visszavetett.

PORTUGÁLIA.

A' segédsereg Spanyolországba nyomulá-sa, most már bizonyosnak látszik. Ereje 6500 főre becsültetik. A' lissaboni Diario oct. 6áról Acedo fő szállásmesternek egy napi parancsát közli, mellyben Terceira hg. főhadi parancsnok rendelésére, a' segédsereg megadatása jelente-tik, egyszersmind közzé tétetik, hogy a' segéd sereg egyedül 's kizárólag arra van rendelve, hogy a' spanyol kormányt a' praetendens elle-ni harczban segítse, de gondosan őrizkedjék mind azon belső czivakodásokba 's véleményvi-tákba elegyedéstől, mellyek a' liberalis ügy hi-vei közt találkoznak. A' segédsereg' vezéréül Alonzo de Serrao osztálynok nevezetik.

GÖRÖGORSZÁG.

Az Athénben megjelenő Sotir (megváltó) sept. Grólkövetkezőleg emlékezik Samos szigetről: Neg-roponteből hírlík, hogy Samos szigete, ismét teljes lázongásban van a' porta ellen. A' kor-mányzó kénytelen is volt megszökni, 's egy e-rősségbe rejtekezni. A' nép közgyűlésében a-azon végzést hozta, hogy rögtön küldöttség menjen Londonba, ottan fenhargon ellenmondandó a' török kormány ellen, ha erőszakkal kívánná ezen sziget lakosait meghódítani. — Emlékezni fog-nak olvasóink, hogy Samos sziget lakosai, mi-után a' függetlenségi háboru egész tartása alatt meg tudták gátlani a' törököket, hogy be ne ron-t hassanak e' szigetbe, csak a' legnagyobb aka-ratlansággal hódoltanak meg tavaly a' hatalmak parancsára, melly őket ismét a' török uraság alá téríté vissza, sőt még arra is tetemes sereg volt szükséges, hogy e' lépésre kényszerítte-senek. —

Bajor lapok némi jeleknél fogva bizonyos-nak állítják, hogy Durham lord Athénben mu-latta alatt megkapá az engedelmet az Anglia, Francia és Oroszország által biztosított 60 mil-liónyi kölcsön harmadik 's utolsó sorakiadására, mert a' görög kormánynak új váltójai vannak London-ra, forgásban. —

Pénzkelet:		A' gabona pesti piaczi ára nov. 3kán 1835:			
Bécs oct. 28kán középár pengő pénzben		posson. mérő váltó garas	leg-jobb	közép-szerű	csa-kely
Status 5 pC. kötelezv.	102 $\frac{1}{4}$	Tisztabuzs	120	110	100
" 4 " "	99 $\frac{1}{2}$	Kétszeres	83 $\frac{1}{2}$	73 $\frac{1}{2}$	66 $\frac{1}{2}$
1820ki statuskölcsön.	215 $\frac{1}{2}$	Rozs	56 $\frac{1}{2}$	53 $\frac{1}{2}$	48
1821ki " "	140 $\frac{1}{2}$	Árpa	50	48 $\frac{1}{2}$	46 $\frac{1}{2}$
1834ki " "	580 $\frac{1}{2}$	Zab	36	34 $\frac{1}{2}$	33 $\frac{1}{2}$
Kam 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	66 $\frac{1}{2}$	Köles	56	—	—
Bankrészvény	1376	Köleskása	—	—	—
Cs. arany pC. agio	3 $\frac{1}{2}$	Kukoricza	43	40	37 $\frac{1}{2}$